

Surfaři po netu

život a práva v
digitální éře

Obsah

3

ÚVODNÍ SLOVO REDAKCE

Jsme Surfaři po Netu, těší nás... V této části se s námi seznámíte a uvedeme Vás do problematiky, kterou dále vysvětlujeme

---

4

DEVATERO BEZPEČNÉHO NAKUPOVÁNÍ ONLINE

Děláme to všichni, ale víte jak si počínat? Nelamte si hlavu, my Vám poradíme.

5

SUŠENKY? ALE NE K MLÉKU

Co všechno vlastně dovolujeme stránce, které povolíme zpracovat naše data pomocí cookies? I u stránek zdarma. Jakou tedy mají vlastně cenu?

6

NEJÍ REKLAMACE JAKO REKLAMACE

U digitálního obsahu máte právo vše reklamovat. Víte jak a kde? Co když nebude obchodník ochotný reklamaci uznat? To vše se dozvíte.

8

MODERNÍ ŠIKANA

Lidé se na internetu cítí nedohledatelní a nedotknutelní. Říkají proto často mnohem horší věci.

9

DOTAZNÍK

Mají různé věkové kategorie různé názory na věci? Pojďte to s námi prozkoumat v našem dotazníku

---

ÚVODNÍ SLOVO REDAKCE

MY JSME SURFAŘI PO NETU, TĚŠÍ NÁS

Zdravíme a jsme moc rádi, že čtete náš magazín. Ať už ho držíte v ruce v papírové podobě, nebo ho čtete přes internetový prohlížeč, věříme, že Vám přinese mnoho nového poznání a rozšíří znalosti Vašich práv a svobod na internetu.

My sami jsme při výrobě tohoto časopisu pracovali s desítkami odborných a ověřených zdrojů a to, co se dozvíte Vy, jsme se sami dozvěděli prakticky nedávno. Proto věříme, že vše vysvětlíme srozumitelně a jednoduše pro každého.

Jsme studenti Evropské obchodní akademie v Děčíně, studujeme zaměření Evropský hospodářský asistent, a proto nás zajímají práva v Evropské unii, kyberbezpečnost a další. Naše jména jsou Šimon Myška, Adéla Chaloupková a Hana Hašková a nabízíme Vám vstupenku za poznáním. Tak co?...

VYDÁTE SE S NÁMI?

DEVATERO BEZPEČNÉHO NAKUPOVÁNÍ ONLINE

V dnešní digitální době se stále zvětšuje naše závislost na internetových obchodech. Nejen z důvodu většího pohodlí E-shopů ale i většího výběru, dostupnosti čtyřicet hodin denně a mnohdy i příznivějších cen. Avšak s rostoucím počtem e-shopů se zvyšuje i riziko podvodů a kybernetických hrozeb. Jak tedy nakupovat online bezpečně? V tomto článku se zaměříme na klíčové aspekty, které byste měli mít na paměti při online nakupování.

Název e-shopu: Vyberte e-shop, jehož název odpovídá prodávanému zboží. Buďte obezřetní, pokud název nesouzní s nabízenými produkty.

Důvěryhodní prodejci: Nakupujte u dlouhodobě fungujících obchodníků. Podvodné e-shopy často nevydrží dlouho.

Texty na webu: Podezřelé a krkolomné texty napsané s gramatickými chybami by měly varovat. Podvodníci se často nepřetrhávají s gramatikou.

Recenze: Projděte si recenze na vybraného obchodníka na webech jako je Heureka.cz nebo Zbozi.cz. Zjistíte, jak prodejce komunikuje se zákazníky a jak probíhá reklamační řízení.

Rozumná cena: Cena zboží by měla dávat smysl. Příliš nízké ceny mohou signalizovat neoriginální zboží.

České a slovenské obchody: Pokud je to možné, nakupujte u českých nebo slovenských obchodníků. Stránky v češtině jsou přehlednější a informace snáze dohledatelné.

Zabezpečení webu: Před zadáním osobních údajů se ujistěte, že je web zabezpečený (adresní řádek prohlížeče by měl obsahovat "https" a ikonku záměčku).

Obchodní podmínky: Před zaplacením si prostudujte obchodní podmínky. Vyvarujete se tak nedorozumění souvisejících s reklamacemi a dodacími lhůtami.

Seznam rizikových e-shopů: Česká obchodní inspekce vede seznam rizikových e-shopů. Existuje také seznam poctivých e-shopů na webu dTestu.

SUŠENKY? ALE NE K MLEKU

Asi každý z nás miluje sušenky, ale už jste někdy otevřeli určitou internetovou stránku a vyskočil na vás panel se spoustu podmínek s označením cookies? Víte, co tímto vlastně povolujeme virtuálním sférám o nás vědět a jak tyto informace o sobě smazat? Věřím, že pokud na internetu trávíte velkou část svého času, tak už jste se se soubory cookies setkali. Každý z nás je vždy jen odklikne, ale přemýšleli jste někdy nad tím, o co se vlastně jedná? Cookies je informace uložená ve vašem počítači, kterou jste nechali zpracovat nějaké internetové stránce. Když pak znovu stránku otevřete, prohlížeč v počítači zašle uložené informace cookies dané platformě.

Jedná se většinou o údaje jako např. přihlašovací údaje, jazyk nebo místo, kde se v ten daný moment nacházíte. Tato data pak vedou k lepšímu přístupu k reklamám. Kromě toho o vás stránka ví, jak jste se k webu dostali a kolikrát jste ho otevřeli. Uložení cookies se často liší, buď jsou tu session cookies, které zůstávají uloženy pouze do doby co na dané platformě surfujete, nebo cookies, které jsou ve vašem zařízení i po zavření stránky. Těm se říká persistent cookies. Vše má však své řešení. Tato data samozřejmě můžete smazat, protože se ukládají do vašeho elektronického systému. Způsob mazání cookies se může lišit podle vašeho prohlížeče, ale většinou princip je stejný. V nastavení najdete záložku "soukromí" následně můžete smazat všechny uložené cookies.

NENÍ REKLAMACE JAKO REKLAMACE

Reklamacie produktů, ať už fyzických nebo internetových, je důležitou součástí spotřebitelských práv. Nicméně mezi těmito typy existují určité rozdíly. Fyzické produkty, jako jsou elektronika, oblečení nebo nábytek, mohou být vráceny nebo reklamovány z různých důvodů. Mohou být poškozeny, mohou mít výrobní vady, nebo mohou být nesprávně popsány prodejcem. Spotřebitelé mají právo vrátit tyto produkty a požadovat náhradu nebo opravu v rámci zákonné záruky.

Online produkty, jako jsou hry a software, jsou trochu jiné. Tyto produkty jsou často dodávány ve formě digitálních licencí a jejich vrácení může být komplikovanější. Například pokud jste zakoupili hru nebo software online a stáhli jste si jej, nemůžete jej "vrátit" stejným způsobem jako fyzický produkt.

Místo toho musíte požádat o vrácení peněz od prodejce nebo výrobce.

NA CO TEDY DÁT POZOR A JAK VŠE ŘEŠIT?

Je důležité si uvědomit, že zákony týkající se reklamací se mohou lišit v závislosti na zemi. Například v Evropské unii mají spotřebitelé právo na vrácení online produktů do 14 dnů od nákupu bez udání důvodu. Toto právo je známé jako “právo na odstoupení od smlouvy”. Nicméně, toto právo může být omezeno v případě digitálního obsahu, pokud byl dodán s vaším předchozím souhlasem a potvrzením, že jste byli informováni, že tak ztratíte své právo na odstoupení od smlouvy. A jaká další práva máte?

Právo na náhradu nebo opravu:

- Pokud je online produkt vadný nebo nefunkční, máte právo požádat o náhradu nebo opravu. To může zahrnovat například požadavek na novou licenci pro software nebo hru.

Právo na informace:

- Prodejci jsou povinni vás informovat o vašich právech a o tom, jak můžete uplatnit reklamaci. Také by vám měli poskytnout jasné a srozumitelné informace o produktu před nákupem

Právo na spravedlivé a rychlé řešení:

- Pokud máte problém s online produktem, měli byste mít možnost rychlého a spravedlivého řešení. To může zahrnovat například vrácení peněz nebo náhradu produktu.

Vždy je důležité se informovat o svých právech před nákupem jakéhokoli produktu, důkladně přečíst smlouvu a hlavně se řídit pravidlem “přečíst musíš, podepsat můžeš.” Nikdo Vás nikdy do nákupu nesmí nutit.

MODERNÍ ŠIKANA

Šikana je takové chování, které má za cíl ublížit, ponížit či zesměšnit člověka. Mezi lidmi byla od nepaměti, dnes je ale mnohem jednodušší šikanovat někoho než kdy dřív. Mohou za to převážně sociální platformy, neboť uživatelé, kteří si na nich vytvoří profil, nemusí ukazovat svoji pravou identitu a mohou se tak snadno schovat za pseudonym, tím se cítí nedotknutelní a nedohledatelní. Takzvaná kyberšikana se dělí i na několik různých forem.

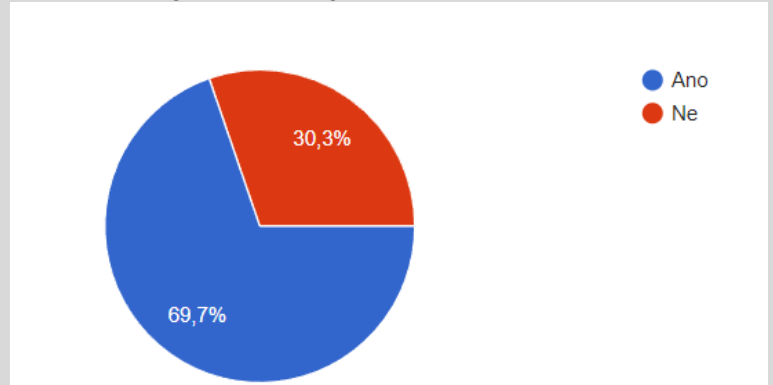
1. **KYBERSTALKING:** Jedná se o pronásledování pomocí SMS, e-mailu, telefonu nebo sociálních sítí. Toto může vést k pocitu ztráty soukromí a bezpečí.
2. **VYLOUČENÍ:** V této formě je oběť odebrána z určité skupiny např. Facebookové skupiny nebo jiného online fóra. Odebrání bývá pro oběť velmi bolestné kvůli frustraci z potřeby někam patřit.
3. **KYBERGROOMING:** Je to forma manipulace ve virtuálním prostoru, kterou se útočník snaží přimět oběť k osobní schůzce tím, že si postupně buduje důvěru s obětí. Poté může oběť využít nebo zneužít.
4. **FLAMING:** Jde jednoduše o nepřátelské chování útočníka online. Podle wikipedie je slovní napadání ve virtuálním světě čtyřikrát častější než v reálném životě.

Kyberšikana stejně jako normální šikana může mít vážné následky, proto je třeba se před chránit. S ochranou můžeme začít u našich osobních údajů. Také si dávejte pozor na veřejné sítě Wi-Fi bez hesla jsou obvykle špatně zabezpečené. Neposílejte nic, co byste nechtěli, aby se dostalo mezi lidi.

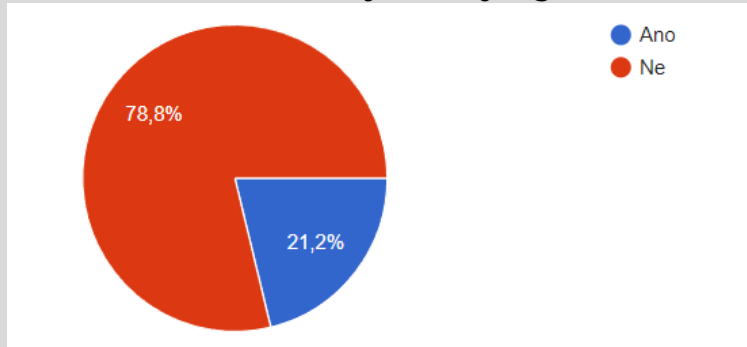
DOTAZNÍK

Na závěr se podívejte, jak naši respondenti odpovídali v dotazníku o internetové bezpečnosti před tím, než si přečetli tento časopis. Schválně si zkuste, zda rozpoznáte správnou odpověď poté, co znáte veškeré informace od nás. Myslím samozřejmě u otázek, které nejsou na osobní názory nebo zkušenosti.

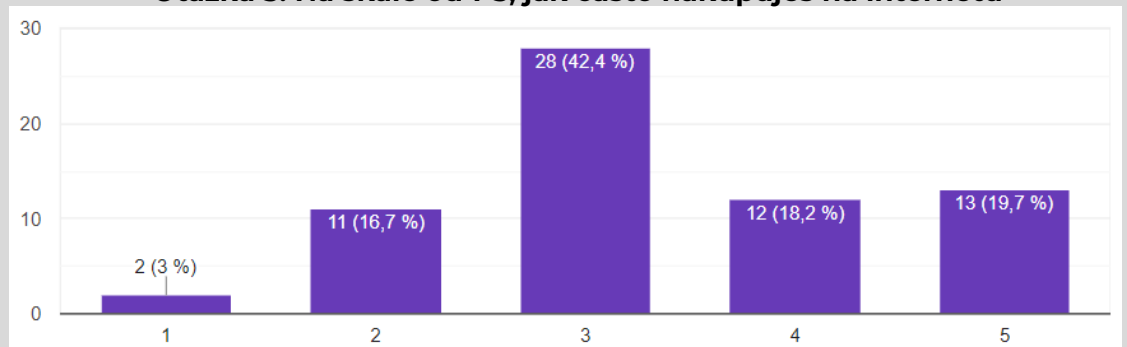
Otázka 1: Cítil/a jsi se někdy ohrožen/a virtuálním světem?

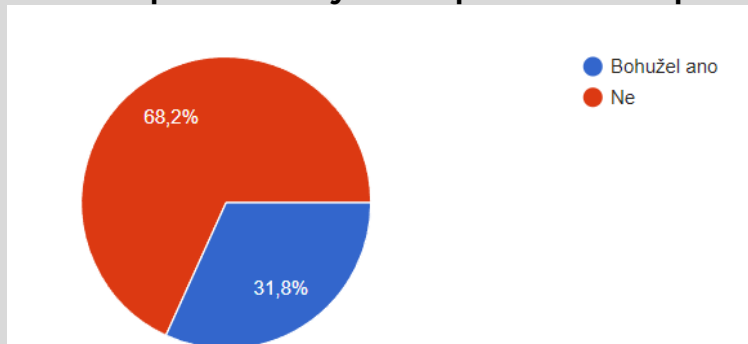
Otázka 2: Reklamoval/a jsi někdy digitální obsah?

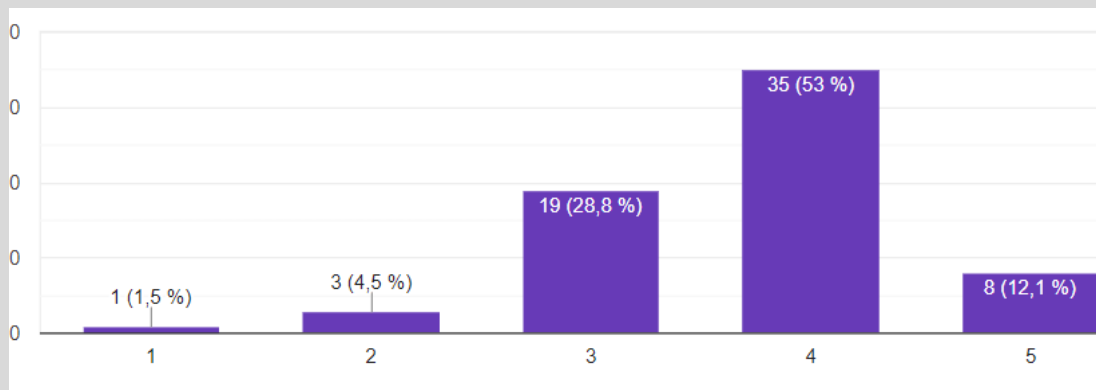
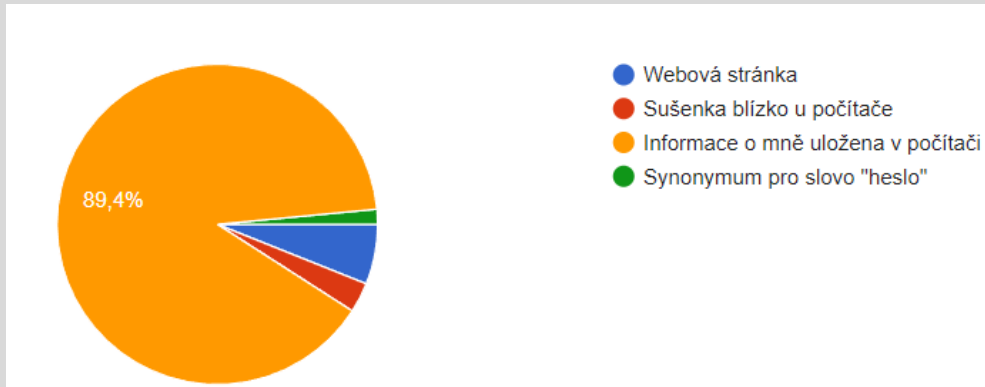
Otázka 3: Na škále od 1-5, jak často nakupuješ na internetu

Otázka 4: Napálil tě někdy někdo při online nakupování?

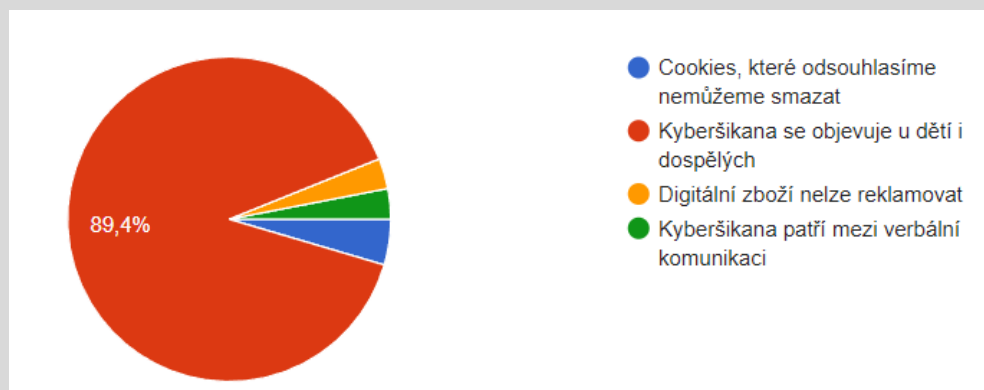
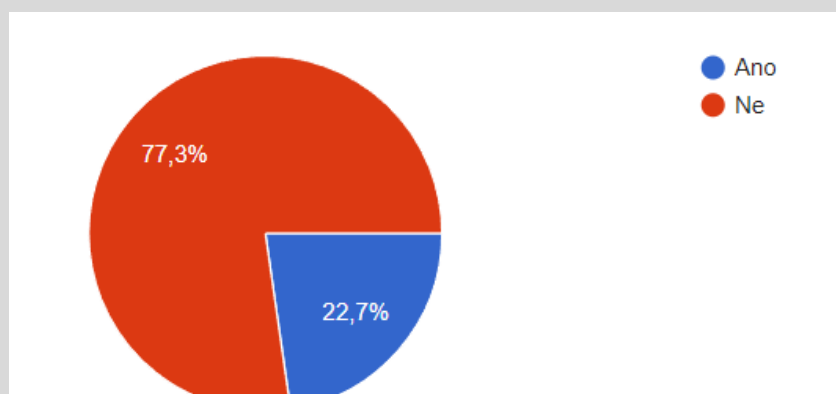

Otázka 5: Co znamená výraz internetová cookie?

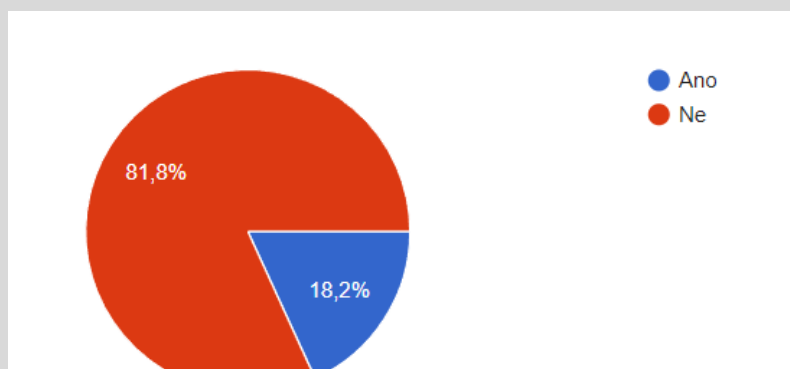
Otázka 6: Na škále 1-5, kolik času denně strávíš na internetu?

Otázka 7: Setkal/a jsi se někdy s kyberšikanou, ať už konkrétně ty, nebo někdo ve tvém okolí?

Otázka 8: Které z uvedených tvrzení je pravdivé?

Otázka 9: Ukládáš si svoje údaje, popř. údaje karty při nakupování online?

SURFAŘI PO NETU

Vážíme si, že jste tuto cestu
prošli s námi. Tak třeba zase
někdy.

Autoři:
Šimon Myška
Adéla Chaloupková
Hana Hašková

